

Bilag IV.

Aalsgaarde, den 11. September 1934

Til Formanden for Radioraadet.

Idet jeg endnu en Ugestid skal være sengeliggende, tillader jeg mg herved i Anledning af Hr. Kammerherrens Forespørgsel af 10. ds., om hvorvidt jeg efter den nye Affattelse af Svarskrivelsen til Ministeriet vedrørende Tilskuddet til Det kongelige Teater vil kunne ændre mit tidligere Responsum, at meddele, at jeg maa fastholde mit Standpunkt i Retning af at støtte Ydelsen af det omhandlede Tilskud. Jeg kan derfor ikke ændre mit Responsum eller tiltræde Svarkrivelsen i den nye Affattelse. Selv om den i Udkastet til den tidligere Svarkrivelse indeholdte Passus om, at et Tilskud som paatænkt vilde stride mod Radioloven, nu er udgaaet, mener jeg dog, at mit tidligere Responsum vil have Betydning for Hovedspørgsmaalet, navnlig naar jeg henviste til, at det enormt stigende Forbrug af kunstnerisk Materiale i Radioen maatte forudsætte, at de Kilder, der tilførte Udsendelserne det kunstneriske Stof — af udøvende eller skabende Art — ikke udtørres, og i første Række blandt disse Kilder staar Det kongelige Teater som vor nationale Kunsts kulturelle Højborg. Det er jo givet, at Statsradiofonien for Tiden vanskeligt kan paatage sig at opøve og opelske de vordende kunstneriske Emner indenfor Skuespil og Musik, og Det kongelige Teater aflaster altsaa for saa vidt — navnlig ved sin Elev- og Operaskole — Radioen for en Opgave, der, hvis Nationalscenen forsvinder, før eller senere vil paatvinge sig, efterhaanden som vor nationale Teater og Musikkultur standardiseres og tildels mekaniseres gennem Tonefilm, Grammofon etc., og saaledes at hele den levende Kunst udtørres baade med Hensyn til de optrædende Kræfter og de musikalske og digteriske Værker, der nu finder deres naturlige Udvikling gennem Teatret. Jeg skal særlig fremhæve med Hensyn til Skuespil, hvor jeg har personlig Erfaring, at Radioen her har det meget store Forbrug af ca. 160 om Aaret, alle Enkeltopførelser og altsaa alle Premierer. Det er næppe sandsynligt, at saadanne Enkeltopførelser, hvorved Arbejdet under eet udsendes til Landets samtlige 500 000 Lyttere, i Længden vil opmuntre de dramatiske og musikdramatiske Forfattere i samme Grad som det levende Teater med dets Adgang til en lang Række Opførelser, der i ganske anderledes Grad fastslaar Kunstnernavnet i den almene Bevidsthed og giver langt større Udsigt til et rimeligt økonomisk Udbytte. Den svigtende Tilgang af gode Manuskrifter til Radioens Hørespil — de 99 pCt. stammer fra rene Dilettanter — varslers i den angivne Retning. At stole paa de efter rent forretningsmæssige Hensyn drevne Privatscener —, der jo ogsaa af Konkurrencen med Mekaniseringen fra Film m. m. fristes til at afholde sig fra alvorlige Opgaver — vil næppe være holdbart.

Jeg maa iøvrigt give Hr. Redaktør Nygaard Ret i de i hans Responsum af 2. ds. udviklede Betragtninger angaaende Forlystelsesafgiften. Trækkes dennes jegerede Beløb af ca. 325 000 Kr. fra Lovforslagets Tilskuds-Beløb af 500 000 Kr., overskrider Forskellen ikke stort det Beløb, der allerede i indeværende Aar er ydet Det kongelige Teater som Tilskud af Statsradiofonien, og jeg kan derfor stemme for, at Ydelsen udstrækkes til det fulde Beløb af 500 000 Kr. Jeg anser det videre for givet, at Televisionen, hvis denne maatte blive inddraget under Udsendelserne, under alle Omstændigheder maa kræve en særlig Licens for sit Omraade eller dog en Forhøjelse af den almindelige Licens.